

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Bydgoszczy

LBY-4101-15-03/2011
P/11/111

Bydgoszcz, dnia 7 lutego 2012 r.

Pan
Piotr Całbecki
Marszałek
Województwa Kujawsko-Pomorskiego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy przeprowadziła w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego, zwanym dalej „Urzędem”, kontrolę w zakresie realizacji ustawowych zadań w parkach krajobrazowych województwa kujawsko-pomorskiego w okresie od 1 sierpnia 2009 r. do 30 grudnia 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 10 stycznia 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Marszałkowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Urzędu w kontrolowanym zakresie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

1. Z dniem 1 sierpnia 2009 r., stosownie do przepisów ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie², Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego, zwany dalej „Samorządem Województwa”, przejął wszystkie parki krajobrazowe oraz jeden zespół parków, mające swoje siedziby

---

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82

² Dz. U. Nr 92, poz. 753 ze zm.

na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Powyższe dotyczyło Brodnickiego Parku Krajobrazowego, Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego, Górznieńsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego, Krajeńskiego Parku Krajobrazowego, Nadgoplańskiego Parku Tysiąclecia, Tucholskiego Parku Krajobrazowego, Wdeckiego Parku Krajobrazowego oraz Zespołu Parków składającego się z Chełmińskiego Parku Krajobrazowego i Nadwiślańskiego Parku Krajobrazowego.

Wojewoda Kujawsko-Pomorski zgodnie z art. 32 ust. 1 ww. ustawy stosownymi decyzjami przekazał Samorządowi Województwa mienie Skarbu Państwa w postaci nieruchomości, będące w trwałym zarządzie lub we władaniu parków. Według Pana Marszałka, posiadany potencjał techniczny parków i zespołu parków m.in. baza lokalowa, sprzęt biurowy i środki transportu, w chwili ich przejęcia był niewystarczający do realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody³, zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”. W związku z powyższym Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego, zwany dalej „Zarządem Województwa” podjął działania w celu ogłoszenia konkursu nr 52/II/2.6/2010 w ramach Działania 2.6. Ochrona i promocja zasobów przyrodniczych, Osi priorytetowej 2. Zachowanie i racjonalne użytkowanie środowiska RPO Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013, do którego mogły przystąpić parki krajobrazowe uwzględniając we wnioskach m.in. koszty związane z poprawą sytuacji w zakresie bazy edukacyjnej oraz wyposażenia. W 2011 r. rozwiązano potrzeby parków w zakresie środków transportu poprzez zakup dla 6 parków 6 nowych specjalistycznych samochodów terenowych.

Urząd dysponował aktualnymi danymi dotyczącymi zatrudnienia w parkach i w zespole parków. W ocenie Pana Marszałka zasoby kadrowe w poszczególnych parkach są niewystarczające dla wypełniania ich ustawowych zadań, ale wobec zakładanego deficytu budżetowego Województwa na 2012 rok nie będzie możliwa realizacja w tym zakresie. Problematyka ta była poruszana także na posiedzeniach Komisji Sejmiku Województwa⁴ w 2010 r. i w 2011 r.

2. W okresie objętym kontrolą wszystkie parki, o których mowa wyżej, posiadały statuty nadane uchwałami Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Dyrektorzy czterech parków i zespołu parków powołani zostali przez Wojewodę, jednego parku przez Zarząd Województwa, jednego parku przez Ministra Środowiska oraz jednego parku przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.

W 2010 r. zakończyły się kadencje rad parków i zespołu parków powołanych przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego. W żadnym z parków i w zespole parków, Zarząd Województwa nie powołał nowych rad parku i zespołu parków, do czego zobowiązuje art. 99 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie

³ Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zm.

⁴ Komisja Polityki Regionalnej, Rozwoju Województwa i Infrastruktury oraz Komisja Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej i Poszanowania Energii

przyrody, pomimo, że w drugiej połowie 2011 r. przygotowano projekty stosownych uchwał Zarządu. Przyczyną powyższego – według Pana Marszałka – była procedura wskazania członków rad parków położonych na terenie sąsiednich województw przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Pomorskiego i Mazowieckiego. Wobec niezakończenia tej procedury postanowiono poczekać z powołaniem rad dla pozostałych parków krajobrazowych, aby dokonać powołania rad w tym samym czasie dla wszystkich parków krajobrazowych województwa kujawsko-pomorskiego. W ocenie NIK niezasadne były opóźnienia w powołaniu członków ww. rad, a zamiar powołania wszystkich rad parków w tym samym czasie skutkowało niezasadną zwłoką w podjęciu przez Zarząd Województwa stosownych uchwał.

W badanym okresie nie dokonywano zmian obszaru poszczególnych parków oraz ich granic wraz z otulinami.

3. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Urzędu, nadzór nad działalnością parków w okresie od 30 lipca 2009 r. do 30 czerwca 2011 r. przypisany został Departamentowi Środowiska i Geologii Urzędu. Od 1 lipca 2011 r. zadania w tym zakresie realizuje Biuro Ochrony Przyrody i Ekologii Departamentu Środowiska Urzędu, zwane dalej „BOPiE”. Wykonywanie zadań związanych z parkami krajobrazowymi zostało określone w zakresie obowiązków 2 pracowników oraz kierownika BOPiE.

Spośród dziewięciu parków funkcjonujących na terenie województwa kujawsko-pomorskiego trzy (Nadgoplański Park Tysiąclecia, Krajeński Park Krajobrazowy oraz Tucholski Park Krajobrazowy) posiadały plany ochrony, zawierające wszystkie elementy wymienione w art. 20 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody. Pozostałe parki: Wdecki Park Krajobrazowy, Gostynińsko-Włocławski Park Krajobrazowy, Górznieńsko-Lidzbarski Park Krajobrazowy, Brodnicki Park Krajobrazowy, Chełmiński Park Krajobrazowy, Nadwiślański Park Krajobrazowy nie posiadały planów ochrony ustalonych zgodnie z art. 19 ust. 6a i ust. 8 ustawy o ochronie przyrody przez Sejmik Województwa. W przypadku Wdeckiego Parku Krajobrazowego przystąpiono do sporządzenia projektu planu ochrony w listopadzie 2009 r., a jego zatwierdzenie planowane jest w 2012 roku.

W badanym okresie Urząd otrzymywał od parków i zespołu parków roczne sprawozdania zawierające informacje o organizacji działalności edukacyjnej, turystycznej, rekreacyjnej oraz o prowadzeniu edukacji przyrodniczej w szkołach i wśród społeczeństwa. NIK zwraca uwagę, że w sprawozdaniach tych brak było informacji w zakresie przeprowadzania w parkach inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych, stanowisk roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową, oznakowaniu granic parków oraz podejmowanych przez pracowników parków krajobrazowych działań dla monitorowania przestrzegania ustalonych zakazów. Kierownik BOPiE wyjaśnił, że Urząd posiada takie informacje od

dyrektorów parków, przekazywane ustnie na spotkaniach roboczych z dyrektorem Departamentu Środowiska Urzędu.

4. Urząd prawidłowo sprawował nadzór nad gospodarką finansową prowadzoną przez parki i zespół parków. Ocena prawidłowości gospodarowania i efektywności wykorzystania środków finansowych dokonywana była m.in. poprzez merytoryczne sprawdzanie dokumentów finansowych parków i zespołu parków, zapotrzebowań na środki finansowe, poprawności obliczeń i zgodności z planem finansowym. W latach 2009-2011 (I półrocze) na realizację ustawowych zadań parki wydatkowały łącznie 5.548,8 tys. zł, w tym 1.396,7 tys. zł w 2009 r., 3.031,6 tys. zł w 2010 r. i 1.120,5 tys. zł w I półroczu 2011 r., z czego 3.808,1 tys. zł stanowiły środki z budżetu Wojewody Kujawsko-Pomorskiego (68,64%), 552,5 tys. zł z budżetu Województwa Kujawsko-Pomorskiego (9,95%), 1.138,2 tys. zł z wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (20,51%), 25,0 tys. zł z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Inowrocławiu (0,45%) i 25,0 tys. zł z Powiatu Inowrocławskiego (0,45%).

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Powołanie rad parków i rady zespołu parków krajobrazowych.
2. Zapewnienie warunków dla terminowego sporządzenia projektów planów ochrony przez dyrektorów parków krajobrazowych, które nie posiadają tych planów i przez dyrektora zespołu parków krajobrazowych, w celu ich uchwalenia przez Sejmik Województwa.
3. Wdrożenie systemu sprawozdawczości obejmującego pełną informację z realizacji przez parki krajobrazowe i zespół parków ich zadań ustawowych.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Marszałka w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.